

Sophie Tottie: "A raft of time" Ett monument över viljan att bryta sig loss

Kristina Matousch, "You take my breath away", installationsvy på Cecilia Hillström Gallery. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Kristina Matousch excellerar i absurd humor medan Sophie Tottie och Elin Odentia målar komplexa figurer i ständig förvandling. Joanna Persman ser tre utställningar som alla var och en på sitt sätt utmanar vårt seende.

Kristina Matousch, "You take my breath away" / Elin Odentia, "The Waves

Utställning

Var: Cecilia Hillström Gallery, Hälsingegatan 8

TOM 19 december 2020

Sophie Tottie: "A raft of time"

Utställning

Var: Belenius, Ulrikagatan 13

TOM 30 januari 2021

Kristina Matousch har flyttat in en vit kub in i den vita kub. Under öppningskvällen på Cecilia Hillström Gallery utförde hon ett performanceverk och borrade stora hål inifrån den väldiga tärningen. Hål och öppningar återkommer i Matouschs konst. Luft och surrande ljud fortsätter nu att tränga ut ur den perforerade klossen som liknar ett monument över något ödesdigert.

Kristina Matousch, "Bullet meat head 7 n7 Team A", 2020. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Den talande titeln "You take my breath away" är så associationsrik att det i coronatider nästan är onödigt att orda om den. Det som uttrycks här är känslan av instängdhet och viljan att bryta sig loss. En våldsamt inre kamp och dess yttre oåterkalleliga följder. Både symboliskt och bokstavligen. Det är inte bara dagsaktuellt utan snarare allmänt existentiellt.

På galleriväggarna på sidorna av kuben har Matousch monterat avgjutningar av ... köttbullar! Som om det var två uppradade fotbollslag – med elva spelare i varje – förhöjer de små objekten nivån på den absurda humor som ofta utgör en klangbotten i Matouschs verk. Köttbullar som sprängstoff direkt från stekpannan till galleriväggen. Att se den mänskliga komedin i vardagens trivialiteter.

På sitt karaktäristiska sätt fortsätter Matousch att arbeta med ytterligheter som det statiska och det dynamiska, det mjuka och det hårda, det synliga och det osynliga. Allt detta sammanfattas i "Flickan" – ett skulpturalt objekt som med minimalistiska medel gestaltar en omisskännlig silhuett med ljusa hårtofsar.

Elin Odentia, "The Waves VII", 2020. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Den prosalyriska romanen "Vågorna" (1931) av Virginia Woolf handlar mer om tidens gång än om något annat. Tidvattnets rörelse och bränningarna som bryter in över stranden är som vägvisare i naturens eget ur. Återkomster – likadana men helt unika varje gång de inträffar. Till samma spår hänvisar Elin Odentias "The Waves", en svit av målningar i galleriets mindre rum. Även här står upprepningen och till synes samma rörelse i centrum. Blicken söker ett mönster och upptäcker samtidigt att inget återinträde är exakt detsamma som det föregående. Odentias måleri handlar både om vad och hur vi ser.

Motivet är en tredimensionell, komplex figur i en ständig förvandling. De klossliknande bildstoderna består av geometriska former, som i sin tur påminner om konkretisternas experiment med abstrakta, dynamiska ytor. Här finns ett visst släktskap med Oscar Reuterswärd "Omöjliga figurer" och ett eko av Sivert Lindbloms fantasiarkitektur.

De enskilda penseldragen har utplånats. Utförandet är exakt och spåren av människohanden har raderats, som om de aldrig funnits där. Med blått, svarta och röda ackord binder Odentia samman verken till en helhet. Rytmen, rörelse och spänning uppstår när blicken förflyttar sig mellan bildrummen. Ingenting händer två gånger här, trots att man kanske vill tro det.

Risken med den sortens måleri som envist varierar samma tema är att man med tiden kan fastna i en bestämd formel. Elin Odentia är i början av sin konstnärliga bana och visar att hon kan måla. Det blir spännande att följa vart hennes visuella fantasi framöver leder henne.

Sophie Tottie, "Sense (Universal(s)), EGT III (r11pm+r7pm)", 2020. Foto: Belenius

SvD

Publicerad 2020-12-16

Även Sophie Totties utställning på galleri Belenius förhåller sig till tid och dess olika aspekter. Redan titeln "A raft of time" leder tankarna åt det hållet. I bakgrunden ruvar konstnärens naturupplevelser av ett sublimt landskap med smältande glaciärer, isens sprickor och floder som vaknar. Ingen traditionell figuration dock, utan snarare en poetisk tolkning av tidens avtryck.

I Totties konst, nu som förr, finns ofta ett intellektuellt raster. Hennes formspråk är abstrakt och motiven är undflyende. I den nya bildsviten växlar hon mellan stora och små format. Pappersarken har fått visa sin egen karaktär och framstår som objekt. De hänger fritt, utan glas eller ramar som galler.

Cirkel och cirkelrörelse återkommer som huvudmotiv. Även här bygger gestaltningen på variationer i den upprepande gesten. Blyertslinjer darrar som om de försökte slingra sig förbi. I tunna slöjor av tusch pågår kampen mellan ljus och mörker. Sprött och ändå kraftfullt. Och vackert skålvande som ringar på vattnet.

Joanna Persman